

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้รายการวิทยุโรงเรียนประกอบการสอน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวอย่างประชากรไว้ 2 ประเภท คือ ครูผู้ใช้รายการวิทยุโรงเรียนประกอบการสอน และเจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียนในจังหวัดที่อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครภายในระยะ 100 กิโลเมตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็น ปัญหา และอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังจังหวัดดังกล่าว 15 จังหวัด จำนวน 525 ชุด ได้รับคืน จำนวน 412 ชุด คิดเป็นร้อยละ 78.5 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด สำหรับเจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียนนั้น ได้เลือกเดินทางไปสัมภาษณ์ตามจังหวัดดังกล่าว 7 จังหวัด ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คิดเป็นร้อยละ สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม การรับฟังและสภาพของการรับฟังรายการ สภาพของเครื่องรับวิทยุ และความคิดเห็น
2. คิดค่าเฉลี่ยน้ำหนัก สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมุ่งหมาย คุณค่า และอุปสรรค

3. จัดรวบรวมเป็นหมวดหมู่ สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะของครู และความคิดเห็นทั่วไป แนวโน้มในการจัดรายการและการติดตามผลการใช้รายการวิทยุโรงเรียนของเจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียน

สรุปผลการวิจัย

ก. ครูที่ใช้รายการวิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

1. ครูที่ใช้รายการวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี สำเร็จการศึกษาระดับ ป.กศ.สูง หรือ ป.ม.หรือ พ.ม. หรือ อนุปริญญา หรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ในการเป็นครูมากกว่า 10 ปี สอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระดับประถมศึกษา วิชาที่สอนส่วนใหญ่คือวิชา คณิตและนาฏศิลป์ ครูมีชั่วโมงสอนในแต่ละสัปดาห์มากกว่า 22 ชั่วโมง ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนสัปดาห์ละ 1 - 2 ชั่วโมง

2. ความมุ่งหมายของรายการวิทยุโรงเรียน นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะฟังรายการจากวิทยุโรงเรียน นักเรียนทำกิจกรรมหลังจากจบรายการและเมื่อมีปัญหาในการอธิบาย รายการวิทยุโรงเรียนจะช่วยครูได้มาก

3. การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนมีคุณค่าในการช่วยกระตุ้นนักเรียน ดึงดูดความสนใจของนักเรียนในการใช้คณิตประกอบบทเรียน และวิทยุโรงเรียนสามารถช่วยครูที่ไม่ถนัดการสอนบางวิชา

4. ได้รับความรู้ในเรื่องการใช้วิทยุโรงเรียนและการใช้สื่อประกอบการสอนมาก

5. การรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่จะรับฟังทั้งช่วงเช้าและบ่าย ครูสามารถเลือกรับฟังได้เอง ในขณะที่รับฟังรายการมีครูคอยควบคุมอยู่ด้วย ในห้องเรียนธรรมดา มีขนาดของชั้นเรียน 26-50 คน เลือกรับฟังเฉพาะคนที่สำคัญ โดยรับฟังจากวิทยุโดยตรงและมีความชัดเจนพอใช้ มีเสียงรบกวนบ้าง

6. โรงเรียนต่างๆยังมีเครื่องรับวิทยุไม่เพียงพอ เป็นวิทยุของโรงเรียน

แบบที่ใช้ถ่านไฟฉายและอยู่ในสภาพพอใช้

7. ครูมีความเห็นว่า ควรปรับปรุงรายการวิทยุโรงเรียนในเรื่องของระยะเวลา ให้มีการเสนอรายการแบบเนื้อหาสอดคล้องกับบทเรียน ส่วนใหญ่เนื้อหาของบทเรียนที่ออกอากาศโดยทั่วไปเหมาะสมคือ ระยะเวลาของรายการไม่ควรเกิน 30 นาที

8. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน คือ ตารางสอนของโรงเรียนไม่ตรงกับตารางออกอากาศ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับหลักสูตร บางรายการ เช่น คนตรีและนาฏศิลป์ยากเกินไป

9. ข้อเสนอแนะของครูในการปรับปรุงรายการวิทยุโรงเรียน ควรให้มีการแจกจ่ายคู่มือและตารางออกอากาศล่วงหน้า จัดหาและให้บริการทางค่าน้ำหรืออุปกรณ์ประกอบการสอน ควรมีการเฝ้าความสนใจของผู้เรียนโดยจัดให้เนื้อหาของรายการเหมาะสมกับผู้เรียน

ข. เจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียน

1. มีความคิดเห็นว่าเป็นรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ดี จัดได้ตรงตามหลักสูตร ควรเร่งดำเนินการจัดหาเครื่องรับวิทยุให้เพียงพอ

2. ในการจัดรายการควรเน้นทางด้านการศึกษาในต่างจังหวัด และควรจัดชั่วโมงสำหรับครูในภาคค่ำ

3. มีการศึกษาผลการใช้รายการโดยใช้แบบประเมินผล และจัดอบรมครู แต่ยังไม่ทั่วถึง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า ภายในระยะเวลาไม่เกิน 100 กิโลเมตรจากกรุงเทพมหานครนี้ สัญญาวิทยุโรงเรียนสามารถส่งไปได้โดยทั่วถึงแล้ว เพราะได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบทุกจังหวัด และรายการวิทยุโรงเรียนเป็นรายการที่มีคุณค่า จะเห็นได้จาก นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะฟังรายการวิทยุโรงเรียน สามารถกระตุ้นและดึงดูดความสนใจ

ของนักเรียนได้ นอกจากนี้ รายการวิทยุโรงเรียนยังสามารถช่วยครูได้ในหลายๆเรื่อง เช่น ช่วยแนะนำเกี่ยวกับสื่อประกอบการสอนอย่างง่ายที่ครูสามารถทำได้เอง ช่วยครูสอน ในบางวิชาที่ไม่ถนัด เพราะส่วนใหญ่ระดับประถมศึกษา ครูประจำชั้นมักจะต้องสอนคนเดียว ในทุกวิชา ซึ่งบางวิชาอาจสอนได้ แต่ไม่ชอบหรือไม่ถนัด เป็นต้น

สิ่งที่ เป็นปัญหาสำคัญและควรได้รับการแก้ไขนั้น ส่วนใหญ่อยู่ที่ส่วนประกอบอื่นๆ เช่น จำนวนเครื่องรับวิทยุไม่เพียงพอ ความชัดเจน และมีเสียงรบกวนขณะรับฟัง ครูได้รับตารางออกอากาศซ้ำทำให้ไม่สามารถจัดการวางสอนได้ตรงกับตารางออกอากาศ ซึ่งการได้รับตารางออกอากาศซ้ำนี้ บางครั้งอาจเกิดซ้ำที่ขั้นตอนการจัดส่ง เพราะได้ทราบว่าทาง ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้ดำเนินการจัดส่งล่วงหน้าเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดประชุมกรมวิชาการและกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อร่วมกัน กำหนดหลักสูตร โดยเฉพาะประมวลการสอนที่ระบุเกี่ยวกับสื่อการสอนว่า ในเนื้อหาของแต่ละบทเรียนควรจะใช้รายการวิทยุโรงเรียน เรื่องใด หรือระบุอย่างกว้างๆว่า บทเรียนนี้ให้ใช้วิทยุโรงเรียนเป็นสื่อประกอบการสอนด้วย ซึ่งจะช่วยให้ครูชนชวายที่จะใช้วิทยุโรงเรียน เพราะในจังหวัดที่ครูทำการสอนอยู่นั้น สัญญาณวิทยุโรงเรียนสามารถส่งไปถึงได้
2. ผู้บริหารควรให้การส่งเสริม สนับสนุน ในการใช้รายการวิทยุโรงเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์กับการศึกษา
3. จัดสรรงบประมาณและกำลังคนเพิ่มขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านวิทยุโรงเรียนแพร่หลาย ก้าวหน้า และได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง
4. ในการจัดรายการควรคำนึงถึงสภาพของผู้เรียนในท้องถิ่นต่างๆด้วย
5. ควรปรับปรุงในเรื่องเทคนิคการส่งกระจายเสียง เพื่อให้การรับฟังมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. ควรจัดทำเทปบันทึกเสียงรายการวิทยุโรงเรียนในวิชาต่างๆจำหน่าย

แจก สำหรับโรงเรียนที่รับฟังได้ไม่ชัดเจน หรือตารางสอนไม่ตรงกับตารางออกอากาศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย